

תת"ע 2853/01/19 - מדינת ישראל נגד ג'בארה ח'טיב סולידאד

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תתע"א 2853-01-19 מדינת ישראל נ' ג'בארה ח'טיב 24 פברואר 2021
סולידאד

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי
בעניין: 1 מדינת ישראל
באמצעות עו"ד ליאור דוד

המאשימה

נגד

1 ג'בארה ח'טיב סולידאד

הנאשמת

באמצעות עו"ד עבדאללה חלאילה

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה, בעבירות של **נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם) ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה**.

על פי כתב האישום, ביום 3.1.19, בשעה 3:10, נהגה הנאשמת בכפר מנדא, ברכב פרטי, תוצרת "פיג'ו", מ.ר. 1786571, ללא רישיון נהיגה (מעולם), וללא תעודת ביטוח תקפה.

במסגרת בקשה לפסילה עד תום ההליכים, בתיק שלפני, נפסלה הנאשמת עד תום ההליכים, החל מיום 23.1.19, והפקידה תצהיר חלף הפקדת רישיון ביום 25.1.19.

2. ב"כ המאשימה עתר לעונש מאסר, שלא יפחת מ-8 חודשים, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, פסילה ארוכה, שלא תפחת מ-5 שנים, פסילה על תנאי, וקנס משמעותי. נטען שהנאשמת אינה אווזת ברישיון נהיגה, ולחובתה 3 הרשעות קודמות, ויש להשית עליה את הרף העליון של המתחם. צוין שהתסקיר אינו שוקל שיקולים שעל בית המשפט להביא בחשבון ובית המשפט אינו מחוייב להמלצותיו. המאשימה הפנתה לפסיקה תומכת.

3. ב"כ הנאשם עתר, מנגד, להסתפק בתקופת הפסילה אותה ריצתה הנאשמת עד היום, מיום 25.1.19, במסגרת פסילתה עד תום ההליכים, בענישה צופה פני עתיד, ובהתחייבות חלף קנס, נוכח מצבה הכלכלי ומשבר הקורונה. צוין שהנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה, וחסכה זמן שיפוטי יקר, ויש להעדיף את האינטרס השיקומי. עונש מאסר בעבודות שירות עלול להשמיט את מטרת התסקיר והאינטרס השיקומי, ולגרום לנאשמת ולילדיה נזק בלתי הפיך. צוין שהנאשמת, אם חד הורית, לשתי פעוטות, מנישואים שונים. העבירה הדומה האחרונה בוצעה לפני 7 שנים. נטען שמתסקיר המבחן עולה שהנאשמת הביעה חרטה על מעשיה, הביעה נכונות כנה לשיקום, ותפקודה תקין ונורמטיבי, על אף כל הקשיים שחוותה. צוין שהנאשמת משתפת פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול, ועותרת לתת לה הזדמנות לשיקום.

הנאשמת העידה לפני, הביעה חרטה על מעשיה, ציינה שלמדה את הלקח, ומעוניינת להשתקם. כן ציינה שישנו רכב שרשום על שמה אולם שייך לגרוש שלה.

תסקיר שירות המבחן

4. בתיק הוגשו 3 תסקירים.

בתסקיר, מיום 28.5.19, צוין שהמבקשת, בת 32, גרושה ואם לפעוט בן שנה וחצי, מתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה. פורטו נסיבות חיים אישיות מורכבות, שמפאת צנעת הפרט לא נפרט. צוין שהנאשמת מקבלת אחריות פורמלית לעבירה, גילתה צער וחרטה על התנהגותה ורצון לערוך התבוננות על הקשיים שהובילו אותה לכך. הומלץ לשקול את הפן השיקומי ולשלב בטיפול על מנת לעקוב אחר יכולתה לשתף פעולה עם הליך טיפולי.

בתסקיר, מיום 23.2.21, צוין שהנאשמת נישאה בשנית, הרתה, ונפרדה מבן זוגה, ומתלווה לכך משבר נפשי ורגשי. צוין ששילובה של הנאשמת בטיפול שיענה על צרכיה השונים עשוי לתרום לקידום מצבה האישי ויהווה גורם משמעותי בהפחתת הסיכון להתנהלות. ההליך המשפטי מהווה גורם מדרבן ומחזק בתהליכי השיקום. הומלץ על בחינת שילובה בתכנית טיפול על מנת להעריך את יכולתה להתרם מהמסגרת הטיפולית.

בתסקיר, מיום 13.9.20, דווח שהנאשמת ילדה ביום 14.3.20, מדבריה עולה שהיא עובדת לפרנסתה, מסתייעת בגורמי הטיפול בשירותי הרווחה ומקבלת סיוע מאבי בנה לצורכי מחיה. צוין שהנאשמת קיבלה אחריות על התנהגותה והדגישה שהיא חשה כיום שליטה על עצמה ופועלת להסדרת חובותיה ולהוצאת רישיון נהיגה. צוין שהנאשמת משתפת פעולה עם גורמי הטיפול וההערכה היא שהיא מסוגלת להתרם מההתערבויות הטיפוליות שהוצעו לה. לסיכום צוין שהקשר עם גורמי הטיפול מהווה גורם סיכוי חיובי לשיקום ומפחית סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. הומלץ להעדיף את שיקומה, באמצעות הטלת צו מבחן לשנה, במסגרתו תעמוד בקשר עם גורמי הטיפול בשירותי הרווחה, במקום מגוריה, לצורך בחינת אפשרויות שילובה בתכניות טיפול-שיקום, לצד מאסר מותנה, וקנס כספי.

5. נהיגת רכב בידי מי שאינו מורשה, יש בה משום פגיעה בערכים החברתיים של בטחון הציבור, ציות לחוק, ופגיעה באינטרס הציבורי המחייב הרשאה לנהיגה ברכב, לאחר שנבחנים כישוריו והתאמתו של הנהג בידי הגורמים המוסמכים לכך.

בעפת (חי') 12738-11-19 מוחמד כרמאווי (אסיר) נ' מדינת ישראל (23.12.19), עמד כב' השופט א' בולוס על חומרתה של עבירה זו, בציינו:

"העבירה של נהיגה בלתי מורשית, מקפלת בחובה סכנה ממשית לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך. אין להקל ראש בעבירת הנהיגה ללא רישיון נהיגה, עסקינן בעבירה מהחמורות שבפקודה: "לגופם של דברים, המבקש נהג ברכב ללא רישיון וללא ביטוח, תוך שהוא מסכן עוברי אורח. ברי, כי נהיגה בלי רישיון משמעה הסטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור" (רע"פ 2666/12 אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל, פס' ז (23.4.12); ראו גם רע"פ 3104/11 נידאל פדילה נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (4.5.2011))."

מדיניות הענישה

6. עיון בפסיקה, בעבירה חוזרת של נהיגה ללא רישיון נהיגה, מלמד על מתחם ענישה שכולל, מאסר בפועל, לעיתים בדרך של עבודות שירות, שנע בין מספר חודשים ועד למעלה משנה, לצד פסילה, בת מספר שנים, ורכיבי ענישה נוספים.

כך, ברעפ 11892/05 יוסף כולי נ' מדינת ישראל (9.3.06), אליו הפנתה המאשימה, בשני אישומים של נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא ביטוח וללא רישיון רכב תקף, שאירעו בתוך שבוע אחד, אומץ גזר דין שכלל מאסר בן 3 חודשים, פסילה לשנתיים לצד רכיבים נוספים.

ברע"פ 9455/17 מיכאל אזולאי נ' מדינת ישראל (18.12.2017) - בנהיגה, במשאית, "בטבורה של עיר", ללא רישיון נהיגה מעולם, בפעם השלישית, כשלצידה נהיגה במהירות מופרזת, וללא תעודת ביטוח, נדון המבקש ל - 7 חודשי מאסר בפועל, פסילה של 3 שנים, הפעלת פסילה מותנית במצטבר, ופסילה מותנית לשנה.

בעפת (חי') 59233-05-15 יוסף גואר נ' מדינת ישראל (10.3.16), בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, בפעם השלישית, כשעומד ותלוי מאסר מותנה, בן 7 חודשים, כשמהתסקיר לא עלה שהנאשם יטול חלק בהליך שיקום, אומץ גזר הדין שכלל חודשיים מאסר בפועל, שירוצו בחופף להפעלת מאסר על תנאי בן 7 חודשים, כך שירצה 7 חודשי מאסר בפועל, 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים, פסילה לשנתיים ופסילה על תנאי של 7 חודשים למשך 3 שנים.

7. עם זאת, בהתקיימם של סיכויי שיקום ממשיים, בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, גזר בית המשפט עונשים מקלים יותר, שכללו מאסר בפועל, קצר, או הסתפקות במאסר מותנה, לצד פסילה בת מספר שנים, צו מבחן, לעיתים צו של"צ ורכיבים נוספים.

כך, בפל (אשד') 2774-11-14 מדינת ישראל נ' פלוני (6.5.15) - בשני מקרים של נהיגה בהיותו בלתי מורשה, כשלאחד מתווספות עבירות של נהיגה פסילה וללא ביטוח, ולחובת הנאשם הרשעה דומה קודמת, נוכח שיתוף פעולה של הנאשם בהליך טיפולי, העדר מעורבות בפלילים זה מספר שנים, וניהול אורח חיים תקין, היותו של הנאשם בגיר-צעיר, ונשא מעצר הבית, בן 3 חודשים, ומעצר בית חלקי, הועדף השיקול השיקומי, והוטלו על הנאשם **פסילה בת 3 שנים, בניכוי פסילתו עד תום ההליכים, קנס, פסילה על תנאי בת 6 חודשים, מאסר על תנאי בן 6 חודשים, צו של"צ, בהיקף של 160 שעות, וצו מבחן.**

בעפ (ב"ש) 7971-03-18 מדינת ישראל נ' איברהים אבו מדיעם (27.10.19), בנהיגה ללא רישיון נהיגה, בפעם השניה, וללא תעודת ביטוח, כשהעבירות בוצעו כחצי שנה לפני סיום המאסר המותנה שנגזר על הנאשם בגין עבירה דומה קודמת, והנאשם, צעיר, בן 30, שאינו מצליח להוציא רישיון, עקב נסיבות רפואיות חריגות, ונעדר עבר פלילי, נוכח פוטנציאל שיקום אמיתי, **הוארך המאסר המותנה בשנתיים, והושתו פסילה בת שנתיים, והתחייבות בת 5,000 ₪.**

ברע"פ 2931/14 שניא ברק נ' מדינת ישראל (12.5.14) אושר גזר דין בו נדון נהג קטנוע, בלתי מורשה, ל - 14 ימי מאסר בפועל, 3 חודשי מאסר מותנה ל-3 שנים ו-3 חודשי פסילה בלבד, לאחר שנשקלו שיקולי שיקום של הנאשם, אסיר משוחרר בהליך שיקומי, בעל הרשעות תעבורה דומות ועבר פלילי.

8. עיון בפסיקה מעלה שאף במקרים בהם הורשעו נאשמים בעבירות חוזרות ונשנות של נהיגה בפסילה, שחומרתה גובהה, בדומה למקרה שלפני, בהתקיימם של סיכויי שיקום ממשיים, נמנע בית המשפט מהטלת מאסר.

כך, בעפ"ת (חי') 6597-09-15 מדינת ישראל נ' מוחמד עוקר (21.1.16), בנהיגה בזמן פסילה, נהיגה כשהרישיון פקע, וללא ביטוח, כשמאסר מותנה, בן שנה, עומד ותלוי, והעבירות בוצעו זמן לא רב לאחר שהשתחרר ממאסר בגין ביצוע עבירות דומות. למשיב עבר פלילי (23 הרשעות) ותעבורתי (16 הרשעות), בהן 5 עבירות של נהיגה בפסילה, ועבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה ושכרות. בית המשפט המחוזי השתכנע מתסקיר המבחן **שקיים סיכוי ממשי לשיקום**, ואימץ את גזר דינו של כב' השופט י' בכר, בדבר הארכת המאסר המותנה בן 12 חודש בשנתיים נוספות, פסילה בת 36 חודשים, הפעלת התחייבות כספית על סך 5,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 10,000 ₪. צו המבחן הווארך לתקופה של 3 שנים.

בפ"ל 4435-03-11 מדינת ישראל נ' אליאס (עציר) (15.10.12) - בנהיגה בזמן פסילה, בפעם השלישית, ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, שלא חודש שנים ארוכות, כששני מאסרים מותנים, תלויים נגדו, בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה. בעברו 16 הרשעות, 2 האחרונות זהות, משנים 2003 ו-2004. הנאשם, בן 26, אב לילדה בת שנה, שנולדה עם מום קשה בחלל פיה וזקוקה לטיפולים. בית המשפט שוכנע ששליחתו למאסר תוביל לקריסת המשפחה וצוין הליך השיקום המוצלח, והוארכו שני המאסרים המותנים לשנתיים נוספות, והושתו פסילה בת 4 שנים, צו של"צ, בהיקף של 180 שעות, צו מבחן, התחייבות כספית בסך 15,000 ₪.

בפלא (פ"ת) 1056-02-15 מדינת ישראל נ' רמי טל (17.1.17) - בשני אשומים שצורפו, סרוב לבדיקת שכרות ונהיגה בזמן פסילה, בפעם השנייה, וללא תעודת ביטוח תקפה, בעברו 19 הרשעות קודמות, ולחובתו רישום פלילי, ועומד ותלוי עונש מאסר מותנה, ומתסקיר המבחן עלה שהנאשם החל הליך שיקום הלכה למעשה, ובנו הוכר כנכה בשעור של 50%, הווארך המאסר המותנה לשנתיים נוספות, הושתה פסילה לתקופה של 40 חודשים, תוך הפעלת פסילה מותנית בחופף, הוטל צו מבחן לשנה וצו של"צ, בהיקף של 200 שעות, פסילה מותנית, בת 8 חודשים, למשך 3 שנים, קנס בסך 3,500 ₪ והתחייבות בסך 6,000 ₪.

קביעת העונש הראוי לנאשמת

9. עיון בגליון ההרשעות של הנאשמת מעלה שבעברה 3 הרשעות דומות. שני אשומים דומים שצורפו, במסגרת תיק 3213-08-14, מיום 25.10.15, בעטיין נדונה למאסר מותנה, בן 6 חודשים, לשנתיים, פסילה בת 10 חודשים, פסילה על תנאי, בת 6 חודשים, לשנתיים, פיצוי לנפגע עבירה בסך 3,000 ₪ וקנס בסך 2,000 ₪. הרשעה נוספת דומה, משנת 2008, בעטיה נדונה, בין היתר, לפסילה בת שנה. הרשעה נוספת בעבירה של נהג חדש ללא מלווה, משנת 2008.

10. עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה (מעולם), היא עבירה חמורה, שהסיכון שניבט ממנה למשתמשי הדרך ולנאשמת רב במיוחד, בפרט כשמדובר בעבירה שבוצעה זו הפעם הרביעית. התנהלותה של הנאשמת מעידה על מסוכנות גבוהה שנשקפת מדפוסי התנהגותה בכביש, וכאמור מתחם העונש ההולם מקרה מעין זה כולל רכיב של מאסר.

11. המחוקק איפשר לבית המשפט, לסטות, במקרים מתאימים, ממתחם העונש ההולם, בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק העונשין השתל"ז-1977, כאשר בית המשפט מוצא שהנאשם השתקם או שקיים סיכוי של ממש שישתקם. קביעת

העונש, במקרה זה, תעשה לפי שיקולי השיקום.

עמד על כך כב' השופט ח' מלצר ברע"פ 262/14, מוחמד נאשף נ' מדינת ישראל, (22.1.14):

"במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול.... ואולם ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא איננה בגדר חובה...."

על האינדיקציות שיש בהן כדי להצביע על "סיכוי ממשי לשיקום", עמדה כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 6637-17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (3.5.18):

"25. ...ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של הליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א)...."

12. שירות המבחן התרשם שהנאשמת מקבלת אחריות על מעשיה ונוקטת צעדים לקידום עתידה, חשה כיום בעלת שליטה על עצמה, פועלת להסדרת חובותיה ולקבלת רישיון נהיגה. צוין שהנאשמת משתפת פעולה עם גורמי הטיפול בשירותי הרווחה ובשירות המבחן, וציין שיש בכך כדי להעיד על שינוי חיובי ביכולותיה לתת אמון בגורמי הטיפול. הקשר עם גורמי הטיפול, צוין, מעניק לה מרחב תומך ומעצים ומהווה גורם סיכוי חיובי לשיקום ומפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

כעולה מהתסקירים נסיבותיה האישיות של הנאשמת מורכבות. הנאשמת, אם חד הורית, לשתי פעוטות, משתי מערכות נישואים שונות, וילדה את בנה השני אך בחודש מרץ 2020, ובשיתוף גורמי הרווחה שולבו ילדיה בגנים. שירות המבחן התרשם שהנאשמת זקוקה למענה טיפולי רגשי למצוקותיה הרגשיות, וצוין שנוכח משבר הקורונה חל עיכוב בשילובה בתכניות טיפול להורות ולשיקום כלכלי. הומלץ על העמדתה בצו מבחן, במהלכו ימשך הקשר הטיפולי עם גורמי הטיפול, במקום מגוריה, לצורך בחינת אפשרויות שילובה בתכניות טיפול-שיקום, לצד הטלת מאסר מותנה, וקנס כספי.

הנאשמת העידה לפני והביעה חרטה כנה על מעשיה, ציינה שהפנימה את הלקח והביעה נכונות אמיתית לשיקום.

ממכלול נסיבות זה אני למדה שקיים סיכוי ממשי שהנאשמת תשתקם ושיש להשית עליה ענישה שתבטא את הסיכוי לשיקום, ותאפשר לה לשנות את דפוסי התנהלותה בכביש עד היום. ענישה זו אינה כוללת רכיב של מאסר, שכן אני סבורה שהתועלת שתצמח לחברה מכך שינתן לנאשמת סיכוי לעלות על דרך הישר, גבוהה, מהתועלת שתצמח משליחתה למאסר, שעשויה לפגום באפשרות שיקומה העתידית.

העדר רכיב של מאסר יאוזן באמצעות ענישה מרתיעה, פסילה לתקופה ארוכה ומוחשית, בת 6 שנים, שתרחיקה מההכביש, תשקף את חומרת מעשיה, ותשגר מסר חד לגבי ביצוען של עבירות דומות, באופן חוזר ונשנה. מהפסילה תנוכה התקופה בה הייתה פסולה הנאשמת עד תום ההליכים נגדה, החל מיום 25.1.19. לצד הפסילה, יוטל על הנאשמת צו מבחן לשנה, במסגרתו יבחנו אפשרויות לשילוב הנאשמת בתכניות טיפול ושיקום. לצד אלה תוטל על הנאשמת ענישה הצופה פני עתיד, שתרתיעה מלשוב ולבצע עבירות תעבורה חמורות, שתכלול מאסר מותנה, פסילה

מותנית, התחייבות וקנס.

13. על כן, אני דנה את הנאשמת לעונשים הבאים:

1. אני דנה את הנאשמת ל - 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בתקופה הנ"ל עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רשיון נהיגה.

2. אני פוסלת את הנאשמת מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת לתקופה של 6 שנים, בניכוי התקופה בה הייתה פסול עד תום ההליכים נגדה, החל מיום 25.1.19. הפסילה ממשיכה.

3. אני פוסלת את הנאשמת מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים לבל תעבור עבירה בה הורשעה או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

4. אני דנה את הנאשמת לתשלום קנס בסך 2,500 ש"ח. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתאריך 2.5.21. היה והקנס או שיעור משיעוריו לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

על הנאשמת לפנות לדואר לשם תשלום הקנס עם הצגת תעודת זהות.

5. חתימה על התחייבות כספית על סך 2,500 ₪ להמנע מלבצע את העבירה בה הורשעה בתיק זה, וזאת למשך שנתיים מהיום.

6. ניתן צו מבחן לתקופה של שנה.

הנאשמת מוזהרת כי אם לא תעמוד בתנאי השירות, ייאלץ בית המשפט להפקיע את צו המבחן ולגזור את דינה מחדש.

העתק מגזר הדין ישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בחיפה תוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ב אדר תשפ"א, 24 פברואר 2021, במעמד הצדדים.